

Навчальна програма «ТЕХНОЛОГІЙ» НУШ 8 клас

на 2025 – 2026 н.р.

**Навчальну програму створено
за модельною навчальною програмою «ТЕХНОЛОГІЇ. 5–6 класи»
для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець
О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)**

Вступна частина

Навчальна програма навчального предмета «Технології» для 8 класу розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»), на основі Державного стандарту базової середньої освіти.

Метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження

Метою навчального предмету «Технології» є формування у здобувачів освіти життєво важливих компетентностей, необхідних у самостійному житті, розвиток творчого потенціалу, критичного мислення, духовно-моральних цінностей, реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері проєктно-технологічної діяльності.

Предмет спрямований на створення навчального середовища, для розкриття й розвитку у школярства здібностей в особистісно-зорієнтованій сфері проєктування та виготовлення виробів і ознайомлення в процесі роботи з різними матеріалами, інформацією й іншими ресурсами відповідно до потреби творчої ідеї учнівства.

Для учнів та учениць 8 класів передусім важливо вивчати зміни, що відбуваються в технологіях. Відповідно, отримані знання в цій галузі мають бути гнучкими та забезпечувати широку сферу застосування; особливий акцент у програмі зроблено на практичній діяльності, яка містить методи: робота із засобами праці; дослідження дизайн-продукту; екскурсії та спостереження; проєктування; практичне оцінювання; історія розвитку технологій, новітні технології.

Сучасне навчання повинно мати комплексний вплив на особистість, саме предмет «Технології» має всі необхідні для цього компоненти. Зміст предмету передбачає формування не лише знань і вмінь, але й певних якостей, світогляду, ідейності, моральності особистості, громадянської позиції, підприємництва тощо.

Програмою передбачено отримання учнями та ученицями в процесі навчання певних знань та вмінь. Знання містять базові поняття й терміни, способи, шляхи й засоби перетворювальної діяльності, уявлення про предмет і об'єкт праці, знання основних технологій у досліджуваній сфері діяльності, розуміння нерозривності і забезпечення взаємодії пізнавальної та перетворювальної діяльності, знання економічних, соціальних і екологічних аспектів трудової діяльності людини в навколишньому світі, знання умов і засобів забезпечення безпеки практичних робіт.

Своєю чергою, уміння являють собою освоєння способів перетворювальної діяльності на основі отриманих знань: здатність вибирати відповідні види 4 перетворювальної діяльності, уміння виконувати практичні дії;

уміння організувати, забезпечити й керувати процесом діяльності; здатність аналізувати й коригувати процес діяльності; уміння здобувати й використовувати нову інформацію; уміння здійснювати самостійну творчу діяльність; здатність визначати рівень своєї готовності до перетворювальної діяльності; уміння визначати шляхи підвищення професійної готовності до практичної діяльності; здатність забезпечувати ефективні та безпечні умови праці.

Дана програма:

- передбачає досягнення очікуваних результатів навчального предмету;
- визначає зміст і види навчальної діяльності здобувачів освіти;
- ґрунтується на визначених Державним стандартом ціннісних орієнтирах;
- охоплює формування ключових компетентностей.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального модуля. Причому змістуказаний таким чином, що кожний учитель/вчителька, які обрали цей варіант програми, легко зможе адаптувати її під особливості своєї роботи.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Згідно з вимогами Державного стандарту до обов'язкових результатів навчання учнів, передбачено, що учень/учениця:

- формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності;
- творчо застосовує традиційні і сучасні технології;
- ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкодинавколишньому природному середовищу;
- турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

Окрім спеціальних умінь і навичок, у процесі навчання учні й відношення до всіх предметів, наприклад, навичками роботи з книгами, довідниками, читання й письма, бібліографічним апаратом, раціональної організації домашньої праці, дотримання режиму дня тощо.

Формування ключових та предметних компетентностей

Зміст навчальної програми орієнтовано на формування в учнів ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес трудового навчання до життєвих потреб учня, його інтересів та природних здібностей.

Ключова компетентність – це знання, уміння і навички у комплексі зі сформованою життєвою позицією учня.

У формуванні ключових компетентностей беруть участь усі навчальні

предмети, інтегруючи процес навчання навколо них. Кожен предмет, маючи власний компетентнісний потенціал, вносить свій внесок у формування ключових компетентностей, тобто у творення навчального середовища української школи.

Додаток 11
до Державного стандарту

ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Компетентнісний потенціал

Ключові компетентності	Уміння та ставлення
Вільне володіння державною мовою	Уміння: оперувати технологічними поняттями, фактами державною мовою в усній і письмовій формі обговорювати питання, пов'язані з реалізацією проєкту державною мовою обґрунтовувати державною мовою технології проєктування і виготовлення виробів Ставлення: усвідомлення важливості розвитку української технічної, технологічної термінології і номенклатури шанування державної мови під час виконання завдань у різних сферах діяльності
Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) мовою Уміння: висловлювати власні ідеї, думки, коментувати та оцінювати власну діяльність і діяльності інших осіб рідною мовою шукати інформацію в технічній літературі, підручниках, посібниках, технологічній документації, періодичних виданнях, електронних, зокрема онлайн-джерелах, рідною мовою; критично оцінювати та використовувати її Ставлення: усвідомлення важливості розвитку технічної, технологічної термінології і номенклатури рідною мовою Здатність спілкуватися іноземними мовами Уміння: читати технологічні карти, розуміти технічні записи в інструкціях, відеоматеріали іноземними мовами шукати, критично оцінювати і використовувати інформацію для виконання завдань, у разі потреби презентувати проєкти іноземними мовами застосовувати в разі потреби іноземні мови для ефективної діяльності Ставлення: усвідомлення зростання власних можливостей у роботі над проєктом за умови володіння іноземними мовами

Ключові компетентності	Уміння та ставлення
Математична компетентність	Уміння: застосовувати математичні методи для виконання технологічних завдань у різних сферах діяльності розуміти, використовувати і будувати прості математичні моделі для розв’язання технологічних проблем Ставлення: усвідомлення ролі і значення точності та правильності вимірювань, обчислень і розрахунків для проєктування і виготовлення виробів
Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій	Уміння: порівнювати властивості конструкційних матеріалів логічно обґрунтовувати технології проєктування і виготовлення виробу виготовляти вироби, доцільно застосовуючи технології та обладнання формулювати гіпотези, збирати дані, здійснювати експерименти (випробування) з виготовленими виробами, аналізувати і узагальнювати результати проєктно-технологічної діяльності використовувати наукові відомості для досягнення мети проєктно-технологічної діяльності, приймати обґрунтовані рішення чи формулювати висновки Ставлення: усвідомлення значення технологій у повсякденному житті, необхідності дотримання технологічної послідовності у виготовленні виробів, використання наукового підґрунтя у процесі проєктування
Інноваційність	Уміння: трансформувати здобуті знання про матеріали, технології та обладнання у вдосконалення технологічного процесу, новий чи покращений продукт (послугу) з новими якостями, що використовується у практичній діяльності, чи новий підхід до реалізації соціальних послуг, адаптувати їх до нагальних потреб суспільства Ставлення: усвідомлення важливості інновацій у технологічних процесах для сталого розвитку суспільства
Екологічна компетентність	Уміння: розумно і раціонально використовувати природні ресурси, ощадливо використовувати матеріали долучатися в доступний спосіб до безвідходного виробництва, вторинної переробки матеріалів використовувати наукові відомості для збереження довкілля Ставлення: усвідомлення ролі довкілля для життя і здоров’я людини,

Ключові компетентності	Уміння та ставлення
	розуміння важливості грамотної утилізації побутових відходів і відходів виробництва виявлення шанобливого ставлення до природи і праці
Інформаційно-комунікаційна компетентність	Уміння: безпечно та ефективно використовувати соціальні мережі для обговорення ідей, пов'язаних із виконанням технологічних проектів, критично застосовувати інформаційно-комунікаційні технології для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією, етично працювати з інформацією з дотриманням принципів академічної доброчесності (права інтелектуальної власності тощо) використовувати цифрові технології в сучасному виробництві, зокрема робототехніці здійснювати проектування з використанням цифрового середовища застосовувати цифрові пристрої для презентації власних і спільних результатів Ставлення: шанування норм авторського права, виявлення поваги до інтелектуальної власності усвідомлення ролі сучасних інформаційних технологій у проектуванні, виготовленні та просуванні продукту на ринку
Навчання впродовж життя	Уміння: визначати власну потребу в навчанні, шукати і застосовувати потрібну інформацію для реалізації проєкту долучатися до організації освітнього процесу (власного і групового), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками визначати навчальні цілі і способів їх досягнення Ставлення: виявлення допитливості та наполегливості, самостійності, здатності долати труднощі та реагувати на зміни усвідомлення потреб у постійному самовдосконаленні, прагненні пізнавати нове, підвищенні рівня власних знань

Ключові компетентності	Уміння та ставлення
Громадянські та соціальні компетентності	Громадянські компетентності Уміння: застосовувати доступні стратегії ефективної і конструктивної участі в громадському житті та реалізації громадських проєктів співпрацювати, спілкуватися, взаємодіяти, приймати колективні рішення, оцінювати їх результативність і вплив на громаду, попереджувати і залагоджувати конфлікти, досягати компромісу працювати, виконувати різні ролі в групі, брати участь у виконанні складних завдань (реалізації проєктів), розв'язанні проблем групи, прийнятті спільних рішень Ставлення: визнання рівності прав і свобод людини, дотримання принципів колегіальності в прийнятті рішень Соціальні компетентності Уміння: виступати ініціатором і брати участь у соціально важливих проєктах, спрямованих на покращення власного добробуту і добробуту інших осіб, громади застосовувати технології для проєктування виробів чи послуг, що покращують умови здорового способу життя піклуватися про власний добробут безпечно застосовувати техніку в процесі життєдіяльності Ставлення: усвідомлення важливості рівних прав і можливостей усіх учасників проєкту як запоруки ефективної роботи, спрямованої на досягнення успішного кінцевого результату
Культурна компетентність	Уміння: виражати власні ідеї, досвід і почуття через виготовлені вироби, зокрема твори декоративно-ужиткового мистецтва популяризувати декоративно-ужиткове мистецтво своєї громади, рідного краю, країни вивчати та популяризувати культуру України та світу під час виготовлення виробів та реалізації проєктів досліджувати технології виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва Ставлення: шанування творчого вираження ідей, народних звичаїв, традицій, культури збереження і розвиток традиційних технологій виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва
Підприємливість та фінансова грамотність	Уміння: проєктувати власну професійну діяльність відповідно до своїх здібностей, переваг і недоліків творчо мислити, генерувати нові ідеї та ініціативи, втілювати їх у життя для поліпшення власного добробуту, розвитку суспільства і держави формувати цілі та

Ключові компетентності	Уміння та ставлення
	завдання, розробляти плани для їх досягнення, прогнозувати і мінімізувати ризики, приймати рішення та оцінювати їх ефективність розраховувати і раціонально використовувати ресурси застосовувати економічні знання в повсякденному житті, розраховувати самостійно або з допомогою інших осіб вартість матеріалів, необхідних для виготовлення спроектованого виробу, оперувати грошима під час створення продукту (виробу чи послуги), розраховувати та оцінювати (з допомогою інших осіб у разі потреби) вартість ідеї, що передбачає проектування і виготовлення виробу чи надання послуги Ставлення: виявлення ініціативності, відкритості до нових ідей, впевненості і рішучості під час реалізації власних ідей; визнання своїх талантів, здібностей, вмінь і демонстрація їх у праці і творчості відповідальність за кінцевий результат власної і групової діяльності усвідомлення ролі фінансів як одного з ресурсів у роботі над проектом, потреби ощадливого та ефективного використання грошей у побуті та під час організації проектної діяльності (власної чи групової)

Структура навчальної програми

Ця програма є логічним продовженням модельної навчальної програми «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Деякі питання в ній повторюються, але передбачено, що вони мають бути ускладненими відповідно до вікових особливостей здобувачів і здобувачок освіти. Крім цього, учні та учениці 8 класу працюють над соціальними проектами, що сприяє усвідомленню значущості виконаної роботи.

Розроблену модельну навчальну програму складено з чотирьох основних модулів.

1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності.
2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.
4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Навчальна діяльність здобувачів і здобувачок освіти за цими модулями сприятиме найбільш ефективному досягненню мети предмета «Технології».

Зазначену мету можна досягти шляхом залучення здобувачів освіти на уроках технологій до проектної діяльності як провідного засобу розвитку і навчання учнівства, формування в нього здатності до самостійного навчання, оволодіння засобами сучасних технологій, умінь конструювати власний процес пізнання і на практиці реалізувати заплановане.

Зміст програми орієнтовано на формування в учнівства ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес навчання до життєвих потреб учня / учениці, їхніх інтересів та природних здібностей.

Навчальний програмовий матеріал, що забезпечуватиме умови для досягнення учнівством очікуваних результатів навчання, викладено в таблиці, яка містить такі опції (стовпці таблиці):

- очікувані результати навчання;
- зміст навчального предмета;
- види навчальної діяльності.

Очікувані результати складають основу освітніх цілей у роботі вчителя, орієнтують його на запланований навчальний результат та мають бути досягнуті на кінець навчального року. Учителі мають планувати поетапну їхню реалізацію під час виконання окремих проєктів.

Програмою передбачено, що вибір об'єкта проєктування та основну технологію вчитель добирає разом з учнями, орієнтуючись на їх здібності, бажання, матеріальне забезпечення тощо. Крім цього, учитель, орієнтуючись на зміст навчального предмета (середній стовпець програми), визначає перелік необхідних тем для вивчення в межах обраного об'єкта, формуючи теоретичну і практичну базу знань і вмінь.

Види навчальної діяльності (третій стовпець) покликані спрямувати вчителя

на ті види робіт, які доцільно реалізувати учнями під час опанування певної теми. Це та послідовність дій, яку варто виконувати для реалізації проєктної діяльності.

Головне завдання при виборі об'єкта праці та технології до нього – реалізувати інтелектуальний і творчий потенціал учня / учениці, прищепити навички самореалізації й самоосвіти, надати свободу творчості в межах потрібних знань, орієнтуватися на досягнення сучасної науки, навчити дітей шукати, аналізувати, робити висновки, вмотивовувати діяльність учнівства. Під час проєктної діяльності орієнтувати учнів на кінцевий результат.

Ця програма є універсальною і не має чітко вираженої гендерної направленості. Тобто вчитель може працювати з будь-яким сформованим класом: дівчата, хлопці, змішана група.

Під час виконання практичних робіт у навчальному класі важливо звертати увагу на дотримання здобувачами і здобувачками освіти правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчати їх виключно безпечних прийомів роботи, ознайомлювати із заходами попередження травматизму.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Тематична структура програми (8 клас)

70 годин на рік (2 година на тиждень)

Програма реалізує мистецьку освітню галузь Державного стандарту і включає такі основні змістові блоки:

Матриця

К-ть проєктів	Об'єкти проєктно-технологічної діяльності учнів	Основна технологія	Додаткова технологія	К-ть годин	Галузеві критерії
МОДУЛЬ 1. ВТІЛЕННЯ ЗАДУМУ В ГОТОВИЙ ПРОДУКТ ЗА АЛГОРИТМОМ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
Проєкт 1	Струбцина	Технологія ручної обробки металів	Технологія механічної обробки металів	14	
Проєкт 2	Товкачик	Технологія токарної обробки деревини		12	
МОДУЛЬ 2. ТВОРЧЕ ЗАСТОСУВАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ І СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА					
Проєкт 3	Фоторамка оздоблена геометричним різьбленням	Технологія виготовлення/оздоблення виробів різьбленням	Технологія ажурного випилювання	6	
Проєкт 4	Світильник	Технологія виготовлення виробів з поєднанням штучних та природних матеріалів	Технологія електротехнічних робіт	10	
МОДУЛЬ 3. ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ І МАТЕРІАЛІВ БЕЗ ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩУ					
Проєкт 5	Підставка для паперових рушників	Технологія токарної обробки деревини	Технологія обробки деревини машинним/механічним способом	10	
Проєкт 6	Брелок з ланцюга	Технологія ручної обробки металів	Технологія обробки дроту	6	
МОДУЛЬ 4. ТУРБОТА ПРО ВЛАСНИЙ ПОБУТ, ЗАДОВОЛЕННЯ ВЛАСНИХ ПОТРЕБ І ПОТРЕБ ІНШИХ ОСІБ					
Проєкт 7	Деруни	Технологія приготування їжі	Технологія формування	6	

			культури споживання їжі		
Проект 8	Вирощування рослин та догляд за ними	Технологія вирощування кімнатних рослин.	Вирощування кімнатних рослин та рослин у відкритому грунті	6	
Разом	Проектів 8			70 год	

Основна частина

8 клас

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
МОДУЛЬ 1. ВТІЛЕННЯ ЗАДУМУ В ГОТОВИЙ ПРОДУКТ ЗА АЛГОРИТМОМ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
1	Правила внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні, загальні правила безпечної праці та санітарно-гігієнічні вимоги.	Ознайомлення з інструментами, матеріалами, обладнанням у разі використання нових технологій. Створення банку ідей проєктів на рік.	Знаходить, відбирає та оцінює актуальну інформацію для виявлення творчого задуму [проблеми], визначає достовірність джерел. Обговорює спільно з іншими особами наявні особистісно та соціально важливі проблеми для розв’язання їх у проєкті.
2	Організація робочого місця, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій.	Алгоритм застосування методу біоніки для вдосконалення чи створення виробу. Вибір виробу для проєктування.	Аргументовано доводить важливість майбутнього проєкту відповідно до власних інтересів і прогнозує його позитивний вплив на бюджет власний [родини, громади].
Об’єкт проєктної діяльності. Проєкт №1 «Струбцина» Основна технологія: Технологія ручної обробки металів. Додаткова технологія: Технологія механічної обробки металів.		Визначення завдання проєкту самостійно або в співпраці з однокласниками / однокласницями, формування можливих способів розв’язання завдань проєкту.	Відображає у формулюванні мети власної або спільної проєктно-технологічної діяльності її ідею або проблему.
3	Вибір теми проєкту та її обґрунтування. Методи проєктування: метод біоніки.	Добір та аналіз актуальної інформації з різних джерел про об’єкт проєктування.	Визначає завдання проєкту самостійно або в співпраці з іншими особами, проводить моніторинг стосовно можливих
4	Спільна проєктно-технологічна діяльність, стратегія її досягнення.	Складання послідовності виготовлення виробу. Виконання графічного зображення виробу з	

	Послідовність роботи над проектом.	використанням методу фокальних об'єктів.	способів розв'язання завдань проекту.
5	Вимоги до готового виробу (ергономічність, економічність, функціональність, екологічність). Банк ідей. Моделі-аналоги для проектування виробу.	Добір технології виготовлення виробу; конструкційних матеріалів для виготовлення виробу; малюнка для оздоблення; інструментів і пристосувань.	Прогнозує ймовірні труднощі у проекті та обирає способи їх подолання.
6	Конструювання. Розробка графічного зображення виробу, деталей	Оформлення кресленика. Розрахунок кількості матеріалів.	Визначає етапи проектно-технологічної діяльності і відповідну структуру проектно-теки.
7	Добір і підготовка конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для роботи	Економне використання матеріалів.	Обґрунтовано застосовує цифрові пристрої на різних етапах проектно-технологічної діяльності:
8	Різання слюсарною ножівкою	Економічне та екологічне обґрунтування, Маркетингові міні дослідження	для пошуку, аналізу й використання інформації, презентації проекту тощо. Здійснює маркетингові дослідження з метою розроблення дизайн-проекту.
9	Свердління. Нарізування метричної різьби	Розробка конструкції виробу (побудова кресленика виробу, виготовлення викрійок, лекал, шаблонів виробу).	Збирає актуальну інформацію з різних джерел про об'єкт проектування, аналізує та упорядковує її.
10	Технологічний процес виготовлення виробу	Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології.	Оцінює ризики і приймає рішення стосовно завдань проекту на основі результатів маркетингових досліджень.
11	Технологічний процес виготовлення виробу	Перенесення малюнка на поверхню виробу (за необхідності).	Обговорює та рефлексує щодо результатів маркетингових досліджень через доступні форми презентації.
12	Технологічний процес виготовлення виробу	З'єднання деталей виробу відповідно до обраної технології.	Застосовує методи проектування до запланованого об'єкта проектування, обговорюючи ідеї та конструктивно взаємодіючи з іншими особами.
13	Опорядження. Контроль якості виробу	Виготовлення, оздоблення та опорядження виробу відповідно до обраної технології. Контроль та самоконтроль виготовлення виробу. Оформлення виробу.	
14	Захист проекту	Презентація проектно-діяльності. Оцінка якості виготовленого виробу.	
Об'єкт проектно-діяльності. Проект №2 «Товкачик» Основна технологія: Технологія токарної обробки деревини.			
15	Вибір та обґрунтування теми проекту. Визначення		

	завдань для виконання проекту. Пошук моделей аналогів.	Організація робочого місця. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій	Розробляє модель об'єкта проєктування, аналізуючи різні стилі дизайну. Здійснює художнє конструювання виробу, застосовуючи принципи та засоби дизайну. Визначає можливості графічних редакторів для художнього конструювання виробу, за потреби застосовує їх. Оцінює власні чи спільні результати художнього конструювання виробу за визначеними критеріями. Здійснює технічне конструювання об'єкта проєктування від його компоновки до виконання креслень, ескіза тощо. Аргументує вибір способу побудови зображення, кількість проєкцій тощо. Читає і пояснює або переказує власними словами графічні зображення. Читає графічні зображення і відтворює прочитане як алгоритм власних дій із виготовлення виробу і, навпаки, за потреби вносить зміни під час виготовлення виробу до графічних зображень відповідно до внесених змін у роботі. Обґрунтовує конструкцію об'єкта проєктування через добір матеріалів, методи їхньої обробки, обрахунок витрат на виготовлення виробу тощо. Аргументовано вносить зміни до конструкції чи
16	Конструювання. Розробка графічного зображення виробу, деталей		
17	Токарний верстат для обробки деревини.		
18	Інструменти та приладдя для виконання токарних робіт. Деревини для токарних робіт.		
19	Добір інструментів, матеріалів та обладнання.		
20	Підготовка заготовок.		
21	Технологічний процес виготовлення деталей точеного виробу.		
22	Технологічний процес виготовлення деталей точеного виробу.		
23	Технологічний процес виготовлення деталей точеного виробу.		
24	Технологічний процес виготовлення деталей точеного виробу		
25	Технологічний процес виготовлення деталей точеного виробу. Опорядження.		
26	Захист проєкту.		

			конструктивних елементів виробу, змінює в разі потреби конструкційні матеріали. Застосовує за потреби комп'ютерне середовище в процесі конструювання. Характеризує види технологічних операцій, аргументовано добирає їх для виготовлення виробу. Визначає послідовність технологічних операцій для виготовлення проєктованого виробу. Обґрунтовує технологію виготовлення виробу, спираючись на принципи промислового дизайну. Оцінює заплановану роботу, прогнозує ймовірні перешкоди. Створює індивідуальний план технології виготовлення виробу, застосовуючи [у разі потреби] цифрові пристрої та графічні редактори. Організовує і планує самостійно роботу з виготовлення проєктованого виробу за наперед визначеною послідовністю. Читає з розумінням зміст технологічної документації і відтворює виріб. Дбає про власне здоров'я і безпеку інших осіб під час налагодження та використання ручних і механізованих знарядь праці. Доцільно використовує інструменти,
--	--	--	--

			пристосування, механізовані знаряддя праці; дотримується правил безпеки праці та санітарних норм. Застосовує необхідні знання природничих наук у технологічній діяльності. Виготовляє спроектований виріб згідно з індивідуальним планом, за потреби обґрунтовано вносить зміни в конструкцію об'єкта проектування на креслениках, ескізах. Розподіляє доцільно час на виконання кожної технологічної операції, індивідуального плану. Оцінює ризики, пов'язані з виготовленням виробу, вносить аргументовано незаплановані конструктивні зміни; у разі потреби корегує та вдосконалює технологію виготовлення виробу шляхом використання відповідних способів і технологічних або технічних прийомів роботи. Виявляє в роботі під час виготовлення виробу позитивні особистісні якості. Співпрацює з іншими особами під час реалізації власного / спільного проекту. Бере участь у розподілі та виконанні обов'язків під час роботи над спільним проектом.
--	--	--	---

			Бере на себе відповідальність за власний чи спільний результат. За потреби допомагає іншим особам у виготовленні виробу. Оцінює ефективність власного чи спільного процесу проектно-технологічної діяльності через аналіз одержаних результатів, обговорення і аргументацію власної позиції. Вносить обґрунтовані зміни до готового об'єкта проектування [у разі потреби]. Здійснює рефлексію власної діяльності, зокрема, указує на власні здібності, які дали змогу реалізувати проект. Усвідомлено застосовує нові знання та вміння, набуті в проекті. Указує на недоліки у власних знаннях [уміннях] і визначає способи їх усунення. Розрізняє та обирає форми й засоби презентації результатів проектно-технологічної діяльності. Аналізує власний досвід роботи в проекті та обирає найкращі досягнення цієї діяльності для презентації. Презентує та обговорює результати власної чи спільної проектно-технологічної діяльності. Застосовує одну із стратегій публічного
--	--	--	--

			виступу, долаючи ймовірне хвилювання. Аналізує й оцінює доказовість і вагу аргументів у власних чи чужих твердженнях і судженнях. Ураховує у власній діяльності права інтелектуальної власності розробників, раціоналізаторів, винахідників, інших осіб, усвідомлює відповідальність за порушення цих прав. Застосовує в разі потреби цифрові пристрої та інформаційне середовище для презентації і поширення результатів власної проєктно-технологічної діяльності. Аналізує набутий досвід проєктно-технологічної діяльності, зіставляє його з власними мотивами, інтересами, можливостями та професійними намірами. Обговорює з іншими особами способи підвищення результативності власної проєктно-технологічної діяльності
МОДУЛЬ 2. ТВОРЧЕ ЗАСТОСУВАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ І СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА			
Об'єкт проєктної діяльності. Проєкт №3 «Фоторамка оздоблена геометричним різьбленням» Основна технологія: Технологія виготовлення/оздоблення виробів різьбленням.	Ознайомлення з видами декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з технологіями і техніками створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	Характеризує декоративно-ужиткове мистецтво та ремесла як окремий напрям дизайну. Розрізняє автентичні твори, стилізовані вироби, вироби в етностилі, науково інтерпретуючи власні знання.	

Додаткова технологія: Технологія ажурного випилювання.		Особливості обраного виду декоративно- ужиткового мистецтва. Визначення теми та завдань проєктної діяльності. Вибір виробу для проєктування з урахуванням рівня своїх практичних навичок із рівнем складності проєкту. Можливість їхнього вдосконалення під час виготовлення виробу. Вибір та обґрунтування теми проєкту й практичного використання спроєктованого виробу. Пошук зразків виробів декоративно-ужиткового мистецтва для виконання проєкту. Створення банку ідей. Аналіз виробів аналогів. Розробка графічного зображення (малюнків, схем, шаблонів, ескізів, макетів) задуманого виробу. Застосування методів проєктування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Добір орнаментів та створення композиції майбутнього виробу. Ознайомлення та використання комп'ютерних програм, онлайн-конструкторів та застосунків для	Формує власні судження на основі культурологічної інформації про декоративно- ужиткове мистецтво з різних джерел, зокрема інформаційних, і доцільно застосовує її в реалізації власних проєктів. Розпізнає етностиль у різних видах дизайну [одягу, середовища, графіки, промисловому тощо]. Визначає ознаки декоративно-ужиткового мистецтва за етнографічними регіонами України. Долучається до громадських заходів, проєктів зі створення й популяризації творів декоративно-ужиткового мистецтва своєї громади [краю, країни] та мистецтва європейської культурної спадщини. Вивчає історію розвитку традиційних ремесел і декоративно-ужиткового мистецтва як основу пізнання себе, народної культури і створення сучасних виробів в етностилі. Ідентифікує себе носієм культури свого народу, усвідомлює свою приналежність до українського народу через дослідження і вивчення його трудових традицій, народних звичаїв та іншої
27	Короткі історичні відомості з розвитку геометричного різьблення. Декоративні і технологічні особливості геометричного різьблення.		
28	Орнаментальні композиції. Традиційні орнаменти геометричного різьблення.		
29	Розробка нескладної композиції для різьблення. Способи підготовки поверхні під геометричне різьблення.		
30	Прийоми геометричного різьблення. Інструменти та пристосування для геометричного різьблення.		
31	Виготовлення простого предмету з елементом геометричного декору.		
32	Захист проєкту.		
Об'єкт проєктної діяльності. Проєкт №4 «Світильник» Основна технологія: Технологія виготовлення виробів з поєднанням штучних та природних матеріалів.			

Додаткова технологія: Технологія електротехнічних робіт		створення графічних зображень (схем, орнаментів).	культурологічної інформації у змісті технік і технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
33	Визначення завдань. Планування проектної діяльності. Моделі-аналоги конструкцій світильника..	Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Добір виду оздоблення виробу.	Застосовує інформацію з творів декоративного мистецтва для створення виробу.
34	Проектування та конструювання виробу	Складання технологічної послідовності виготовлення та оздоблення виробу.	Аргументовано використовує декоративні елементи під час художнього конструювання виробу,
35	Технологія електротехнічних робіт. Монтажні схеми. Правила безпеки.	Добір та обґрунтування технологій для реалізації проекту. Добір та обґрунтування використання конструкційних матеріалів.	усвідомлено здійснює пошук нових варіантів [версій] стилізації виробу. Самостійно або спільно з іншими особами створює виріб в етностилі.
36	Добір матеріалів, інструментів та обладнання	Добір матеріалів, інструментів та пристосувань (класичних і новітніх), необхідних для виготовлення виробу.	Із розумінням добирає та застосовує методи проектування у створенні предметного середовища в етностилі.
37	Технологічний процес виготовлення деталей світильника.	Визначення необхідної кількості та вартості витрачених матеріалів для виготовлення виробу.	Стилізує виріб технологіями декоративно-ужиткового мистецтва, техніками художнього оздоблення з урахуванням функційних й естетичних вимог до об'єкта проектування.
38	Технологічний процес виготовлення деталей світильника.	Економічне та екологічне обґрунтування, Маркетингові мінідослідження.	Виявляє підприємливість через вивчення попиту споживачів у створених виробках із використанням технік декоративно-ужиткового мистецтва.
39	Технологічний процес виготовлення деталей світильника.	Виготовлення виробу з використанням відповідних технік та технологій.	Використовує цифрові пристрої для рекламування і реалізації створених виробів в етностилі
40	Електромонтажні роботи.	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, колірне рішення, символи) та їх осучаснення.	
41	Складання виробу.	Виконання технологічних операцій	
42	Захист проекту.		

	із виготовлення виробу відповідно до складеної послідовності. Економне використання Виготовлення виробу. Виконання його оздоблення. Дотримання прийомів роботи з інструментами, пристосуваннями. Виконання остаточної обробки виробу. Контроль якості виробу. Догляд за виробами. Визначення можливості поповнення власного бюджету (бюджету сім'ї) за рахунок реалізації виробів, виготовлених власноруч. Екскурсії (віртуальні) в музеї декоративно-ужиткового мистецтва з метою ознайомлення з творами сучасних майстрів і майстринь. Презентація проєктної діяльності. Організація робочого місця. Дотримання правил безпечної праці під час виконання технологічних операцій матеріалів під час виготовлення виробу.	
МОДУЛЬ 3. ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ І МАТЕРІАЛІВ БЕЗ ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩУ.		
Об'єкт проєктної діяльності. Проєкт №5 «Підставка для паперових рушників» Основна технологія: Технологія токарної обробки деревини	Ознайомлення з видами та будовою сучасної техніки й новітніх знарядь праці для виготовлення виробів та особливостями роботи.	Використовує інформаційні джерела і логічно обґрунтовує роль науки, технологій для сталого [збалансованого] розвитку.

Додаткова технологія: Технологія обробки деревини машинним/механічним способом.		Вибір та обґрунтування теми проєкту й практичного використання спроектованого та виготовленого виробу.	Обґрунтовує взаємозв'язок розвитку науки, техніки, технологій і збереження природи.
43	Вибір об'єкта проектування. Метод фокальних об'єктів. Моделі аналогії підсвічника.	Проектування виробів без заподіювання шкоди навколишньому середовищу (створення нових речей із уживаного матеріалу). Створення банку ідей.	Обговорює і прогнозує екологічні ризики, ризики інноваційних технологій для здоров'я людини і навколишнього середовища.
44	Проеціювання на дві площини проєкції. Читання ескізів об'ємних деталей виробу.	Пошук і Аналіз виробів аналогів, використання їхніх найкращих ознак для проектування.	Аргументовано наводить рекомендації щодо зниження екологічних ризиків для здоров'я людини та навколишнього середовища, зокрема, під час реалізації нових проектів.
45	Конструювання. Розробка графічного зображення виробу, деталей.	Складання плану роботи з виконання проєкту.	Характеризує новітні матеріали і техніки, визначає їхні вартісні показники, обґрунтовуючи використання їх у проєкті.
46	Добір і підготовка конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для роботи	Складання технологічної послідовності виготовлення виробу. Побудова лекала, шаблону, макета, кресленика.	Проектує власний життєвий простір із доцільним використанням екологічних матеріалів і побутових продуктів.
47	Деревина та її властивості. Вибір пиломатеріалів для виробу.	Розмічання деталей. Економне екологічно орієнтоване та заощадливе	Пропонує рецепти побутових продуктів без умісту шкідливих речовин, спираючись на наукові дані.
48	Технологія виготовлення виробу. Інструменти та приладдя для виконання робіт.	використання матеріалів для виготовлення виробу. Маркетингові міні дослідження	Створює екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів.
49	Технологічний процес виготовлення виробу.	Перенесення (розмічання) малюнка для оздоблення деталей виробу.	Добирає матеріали для виготовлення виробу з урахуванням інформації про них із маркування, штрихових кодів, товарних знаків тощо.
50	Технологічний процес виготовлення виробу.	Виготовлення виробу відповідно до обраної технології.	Рационально замінює матеріали, обґрунтовано змінює конструкцію
51	Технологічний процес виготовлення виробу.	Обробка основних та додаткових деталей виробу.	
52	Складання виробу. Захист проєкту.	Оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу, її виконання.	
Об'єкт проєктної діяльності. Проєкт №6 «Брелок з ланцюга»			

Основна технологія: Технологія ручної обробки металів Додаткова технологія: Технологія обробки дроту		Контроль якості виробу. Оцінка якості та захист проєктної діяльності. Розрахунок вартості витрачених матеріалів та виготовленого виробу. Презентація проєктної діяльності. Організація робочого місця. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій	виробу відповідно до розрахованих витрат. Із застосуванням інформаційних джерел обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва. Моделює власну споживчу поведінку, способи зменшення навантаження на екосистему. На основі опрацьованої інформації пропонує способи мінімізації утворення відходів, проблеми їх утилізації. Виконує інноваційні проєкти, STEM-проєкти, які передбачають дослідження, пов'язані з використанням вторинних ресурсів, побутових відходів. Аргументовано пояснює доцільність обраних матеріалів, раціональність їх використання в реалізації нових проєктів. Аналізує власний екологічний слід у природі. Обґрунтовано пояснює власну модель збалансованої споживацької та екологічної поведінки. Характеризує комплекс різнопланових дій і використання спектра матеріалів, які забезпечують сталий [збалансований] розвиток.
53	Вибір та обґрунтування об'єкта проєктування.		
54	Послідовність виготовлення брелка. Технологічні операції обробки металу.		
55	Технологічні пристосування для виготовлення брелка. Добір матеріалів та інструментів.		
56	Технологічний процес виготовлення брелка.		
57	Технологічний процес виготовлення брелка.		
58	Захист проєкту.		

МОДУЛЬ 4. ТУРБОТА ПРО ВЛАСНИЙ ПОБУТ, ЗАДОВОЛЕННЯ ВЛАСНИХ ПОТРЕБ І ПОТРЕБ ІНШИХ ОСІБ

Об'єкт проєктної діяльності. Проєкт №7 «Деруни» Основна технологія: Технологія приготування їжі. Додаткова технологія: Технологія формування культури споживання їжі		Визначає власні потреби та потреби інших осіб стосовно організації побуту. Оцінює естетичність та функціональність організації власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища. Здійснює пошук та опрацювання інформації для генерування ідей облаштування власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища, організації побуту. Пояснює принципи облаштування життєвого простору відповідно до вимог дизайну. Застосовує художні засоби дизайну в проєктуванні власного життєвого простору. Облаштовує власний чи спільний життєвий простір у побуті [інтер'єр, одяг, естетика харчування тощо] та удосконалює його на основі вимог дизайну і власних потреб, інтересів, можливостей Оцінює результати проєктування власного життєвого простору відповідно до вимог дизайну. Висловлює судження про тенденції розвитку дизайну ХХІ століття. Реалізовує проєкт у власному життєвому
59	Вибір та обґрунтування об'єкта проєктування.	
60	Види дерунів. Кулінарний інвентар, посуд та обладнання.	
61	Добір харчових продуктів, інвентарю, посуду для приготування та оздоблення страви і подавання на стіл.	
62	Технологія їх приготування. Приготування дерунів	
63	Створення власного рецепта.	
64	Вимоги до якості готових страв. Захист проєкту.	
Об'єкт проєктної діяльності. Проєкт № 8 «Вирощування рослин та догляд за ними» Основна технологія: Технологія вирощування кімнатних рослин та рослин у відкритому ґрунті		
65	Вибір та обґрунтування проєкту. Основи технології вирощування рослин та догляду за ними: призначення; види	

	рослин; інструменти, пристрої, матеріали та засоби.		просторі з використанням різних конструкційних матеріалів, методів і засобів дизайну.
66	Технологія створення та облаштування місця вирощування.		Орієнтується в сучасних стилях для облаштування життєвого простору, власних потреб.
67	Планування роботи з вирощування рослин та догляду за ними. Графічне зображення розташування рослин.		Визначає індивідуальні характеристики і враховує їх у процесі вибору власного стилю.
68	Добір рослин з урахуванням їх виду та призначення, клімату, пори року. Добір місця їх вирощування.		Характеризує та оцінює власний стиль. Критично аналізує думку інших осіб стосовно створення власного стилю.
69	Підготовка ґрунту для рослин. Висаджування, підживлювання, вирощування, розмноження та догляд за рослинами (у відкритому ґрунті, приміщенні).		Презентує результати проєкту через різні комунікаційні канали, засоби презентації, зокрема з використанням цифрових пристроїв.
70	Дотримання правил безпечної праці під час виконання проєкту. Захист проєкту.		Вивчає короткострокове та довгострокове прогнозування попиту на ринку праці на локальному [місцевому] рівні. Описує компетентності, актуальні для власних життєвих інтересів, потреб та глобальних викликів суспільства. Рефлексує та проєктує бачення власної життєвої стратегії, успішної кар'єри. Читає й застосовує інструкції, схеми з будови та принципу дії побутової техніки, визначає у їх змісті зайву інформацію. Знаходить приховану інформацію у змісті інструкцій, схем та ідентифікує її як корисну для практичного й

			безпечного використання побутової техніки. Застосовує побутову техніку для догляду за предметами побуту, одягом, взуттям тощо. Удосконалює технічні пристрої або інші предмети побуту за потреби. Здійснює безпечне самообслуговування в побуті. Розпізнає дезінформацію, маніпулювання, зокрема в рекламі. Інтерпретує природничо-наукові знання у зв'язку із практичним використанням побутової техніки, зокрема зі здатністю дбати про власну безпеку та безпеку інших осіб. Ощадно і безпечно застосовує побутову техніку для вирішення практичних завдань. Характеризує різні види побутових пристроїв у зв'язку з ощадливим використанням природних ресурсів як провідного чинника збалансованого розвитку суспільства
--	--	--	---